

FOCH-Y-FUM

SETMANARI BILINGÜE INIMICH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMÓ

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Provincies un mes 0'25 Ptas.
 Estranjé un any 6'00 "
 Número corrent 5 cénts.
 No retornám ets originals.

Directó, Administradó y Propietari
ES MASCLE ROS

Direcció y Redacció: Arabí 6—pral.
 Buzón: Kiosco de Gabriel Lirola.—Borne
 Ses suscripcions se paguen per adelantat.

Aquest número á passat per sa censura

Couplets de "SOCH Y SUM,"

GOLFERIA

Música de "ANDA LA ÓRDIGA,"

Felipa:—Cuant venies per cameua essent pollo jovenet.
Manuel:—Vaje escampet.
Felipa:—Polissó amb sa maña teua feyes de mi un caliuet.
Manuel:—Idó apaguét.
Felipa:—Ets per jo un valent carroña que ja may t'he d'estimá ¡¡Pocavergoña!! ¡¡Chicharito!!
 Tot ja mo has fet empená.
Manuel:—¡¡¡Sí...!!!
Felipa:—Un criminalarro sempre tu serás.
Manuel:—Y tu una mugarro.
Felipa:—Ves endiotarro sols no et vuy fe cás.
Manuel:—Piop—piop—piop—¡¡¡Úúúú!!!
 Ets una modroña.
Felipa:—No et paup may es sach. ¡¡Pocavergoña!!
Manuel:—¡Jitana.....!
 Doném dobbés per tabach.
Felipa:—Clac—clac.

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui vé: «SES FIGAS.»
 Música de «Ses Pomes» (Hortolana, hortolana)

JOCS SORALS

¡¡Diamenje dia 7!! — ¡A les deu d'es dematí és es fallo y tendrá lloch á sa Sociedad K P O domiciliada á n'es carré de Pelaires.
 ¡¡Foquifumeros !!! ¡Tots á veureró y á dirhí sa vostra!
 Es número qui vé será extraordinari y valdrá es preu corrent de 5 centims.

FRESCURA

—¡Lladre! ¡Indecent! ¡Gran pillo! ¡Poca vergoña! ¡Es-tentis!
 Tot son crits d'un tersé pis de sa Plassa d'es Ras-trillo.
 Una tutna novia que estava per á casa, es seu fu-tur va afina fent gimnasia.... ¡fatal dia! Sa cadira va pujá, (y no sa d'es parament) ventlé ella, de moment jelósa sa va posá y tota escandalisada alluñyantse d'ets enfits, va protestá y pegá crits fins que se quedá acu-bada.
 —¡Qui és aquesta que compra d'es meu nin sa vo-luntad! ¡Ditxosa neutralidad rey meu que te volen rom-pre!
 —No cridis; no l'hem romprán perque creu que la tenci forta.
 —No heu vuy sebre, no m'hi importa.
 —Ni doblegarlém podrán.
 —Tu apoyes aquest oficio segóns digué madó Llu-ca. ¡Pillo! ¡Indecent! ¡Granuca!
 —¡¡Basta pues de tal suplicio!!!
 —¡Tu tens culpa y jo no hem call!
 —¡Sa sanch p'es meu cap ja roda; si es callá no t, acomoda enveleli per avall!
 S'apoteosis final
 atach de nirvis va essé.....
 ¡Que es de bo de desfersé
 es gran niu matrimonial.

NOTA.— Agrait es protagonista de sa tragedia, sortí á n'es balco amb una botella invitant á n'es nume-rós públich que l'honrá amb sa seua presència, qus es qui volgués beure que hey pujás; cosa que no feren per pó de...., engatarse.

¿Que es ell un fresco? ¡Ja heu crech!
 Per fresco es pinta totsol.
 ¡Si hey riba á havé en Patacol
 hex puja per pegá es clech!

FOCHFUMOFIL

LO D'ES VELÓDROMO

Carrera de resistencia sa fé diumenje passat y es Velódromo estibat de jent que está amb impasiencia que l'ha de guañá en Febrer perque no te qui el super segóns deya en Covonet però s'hen dugué es rollet perque l' guañá en Bover.
 Jo crech que aquest Sardiné que balla bolero y jota, d'arengades una bota p'es seus contraris en té y un banquete li han de fé tot de menjés mallorquines com es are..... ses sardinas que molt solen agradá.
 ¡Si heu deyem amb catalá

que ni vendrien de nines!
 D'averies n'hi va havé per na Bet y per sa mare y es sortí no es rompé sa cara perque Deu no heu va volé y hagués volgut veurerlé jo á tant important carrera sense incidents, tota entera per poré di en veritat que guañá es Campeonat es qui no arriba á derrera.
 En Biloni xalava admirant es Sardiné.
 En París va quedá bé ja que lo que li tocave si sa carrera aguantave per un diná hen regalá, tot es tallé heu celebrá amb orde y gran cérimoni y es vespre á Can Biloni rollets s'hi varen penjá.

ES MASCLE ROS

¡¡ HAN DUIT UN ASE !!

A sa Plassa d'el Socós, s'altre setmana hey dugueren un ase y be creguerén que era de lo mes hermós. Tots es vehinats hey anaren per admirá tal bellesa y segóns sa jent entesa, per-que engreixás l'escapsaren. S'alegría es jene-ral y de veurerló heyá gaua; li van á tocá diana ben dematí á n'es portal. Li han arribat á notá á n'aquest brau animal, que te una gracia es-pecial amb so modo de bramá; y axí es que molts de dies cuant van á despertarló disfruten de sentirlo cuant canta fent armonies. Li fan tots tan bona cara com si l'haguessen masté. Heyá qui pensa aná á Algé á comprané un desde ara. Ja que ni á Ciutat ni á L'Horta un ase no es pót trobá, amb qui sa puga posá una estimació tant forta. Te sa pell hermosa, uis grossos, coua curta, ses dents blancas y ben vahinat de ses ancas..... no hey te res, l'hey fereu trossos. Sa vahinada d'es racó está tan entusiasmada, que li compra una ensaimada d' amagat d'es seu seño. Tant aquest ase ha agradad, qne han resolt batiarló, sense permis d'es Rectó, Pedrin per nom li han posat y ja may li dirán sarrri! perque está ben educat, ja que prest será nombrat primé alcalde d'aquell barri.

PIQUET

Una provada de mentides

Estaren devall sa porxada d'un hostal que heyá á sa carretera de Palma á Alcudi, en *Masanet* de Buje y mestre *Jordi* de Campanet, alabant y ponderant cada ún d'es seu poble.

—Mira; (deya en *Massnet*) en rés sa pot posá es teu poble amb so meu, en no essé per fé esperdeñes y encara perque es bujarróns volém.

—No sies *Uosco*; (respongué mestre *Jordi*) que hey veu mes un campanaté quant está gat, que un de Buje estant clá, y sobre tot vulgas no vulgas, val mes sa nostra plassa enrevoltada de *casinos*, que tot quant heyá á Buje.

—Per aquí si que uo dius vé. Just sa mirada que heyá d'es gravóns de l'iglesi fins á *Can Mascaró*, alló val un *Congo*.

—¡Embustero que no dius ve!

—¿Embustero jo? A que no saps que pesa á Buje un pá de deu lliures?

—Segóns sa clase de blat. Ta gós massions que tu no saps sa diligencia d'es Bort de les sis y mitja á n'aquina hora perteix.

—Ja que has parlat d'hores.... á s'enfront de l'iglesi de Buje, tenim un rellotja que toca ses hores, es cuarts, es minuts, un corneti y un bombo.

—¿Y axó trobes grós? A s'enfront de l'iglesi de Campanet en tenim un altre, que sense dar-li corda, toca ses horas es tresents xixanta cuatre dies de s'añy.

—Ja vos tench pe sa gaña. ¿Veis com sou un mantide?

—Tant vé com som mascle. Es tresents xixante cuatre dies de s'añy.

—¡Homo de Deu! Com se comprén que no sabeu lletra. ¡Si s'añy te tresents xixante cinch dies!

(Aquí mestre *Jordi* sa gratá es clotell y contestá com si digués una veritat innegable;)

—Si que heu ets ben ignorant en que hajes anát d'escoles. Es día que et surt sobrant deu essé es *divenes sant* que's quant toca ses massoles.

lluchmajorades calentes

El *Porvenir* es negre, es esdi, es gas que mos ven á 2 reals es metro cúbich sa fabrica de gas "El *Porvenir*" fa sa claró negre; basta dirvos per darvos una idea de lo qu'es sa claró que mos ven "el *Porvenir*", que aquell que vulga sopá ó escriure amb un alumbrat un poch menos que regula, ha d'ensendre un mechero de n.º 3 y quatre ó cinc espelmes.

Ja no es poc per una ciutat com *Lluchmajó* tení un *Porvenir* com es de marras.

Suposám que *D. Juan s'América* no sa deu have dat compte d'axó, perque si s'hen hagués donat, ja hauria perdu una dotzena de punys de camia xarrant y fent manotades per plassa y altres parts atacant s'opnipotent compania; y si s'hen ha dat compte y calle, es debut que aquesta te *Pas y tas* y aquest, tal vagada, *paraliza* sa llengo en es lleó, vuy di, en es *leonet* ó *lorito* de ses *Chisternes* majós.

No sa recorda *D. Juan*, de quant mos anunciava á so de timbal, sa gran obra *lluchmajorera* que anava á realizá es partit *Datista*? ¿S'es olvidada ja, aquest señó, de quant mos prometia que matarian ells es *datistas*, es *caciquisme lluchmajoré*? ¿No pense ja de quant en tanta formalidad com en *Capellot*, esclamave: "Es dos partits turnants de *Lluchmajó* han acabat es joc de *serre mamerre*?"

D. Juan, D. Juan, sa gran obra *lluchmajorera* que en tant de bombo y platillos mos anunciaren, no le veim lluhí p'en lloch; en no essé qui siga sa reforma de sa electricidat y aquella síqui que sense permís de s'Autoridad

competent s'obri en es carré des *Llavadós* per mamá á sa síqui municipal.

Mataren es cacique maxim *lluchmajoré* per encumbrarné un altre tan cacique, tan máxim y tan *lluchmajoré* com es que teniem antes.

Axó de *serre mamerre* entre *lliberals* y *mauristas*, está acabat; però entre es primés y ets *idóneos* ó *sigan* es *datistas*, no heu porem creure en no essé qu'es señó des *bicharracos* mos ho certifiqui y llevó.... encare heu posesem en carentena.

¿Es concejal barbé que deu tení que fá es sull? Un altre día li darem *foch y.... fum* y tal vegada li llevarem sa vessá.

¿Y es concejal conservadó independent que en compania d'es barbé donaven taot de gust á sa galeria es mateix temps que treballaven en pró des progrés de *Lluchmajó*, encare no deu acabá es permís? Desitgeriem que pronta es seu parent estás curat.

Tots pasarán pa sa rasadora y los darém es premi segons ses seves obras.

ES FOGUISTA LLUCHMAJORÉ

Flamada al revés d'ARTA

Temps enrera quant sa noblesa tractava tant bé es trebayadó y que no eren tant oradó com ets amos de *Can Canals*, *Son Sureda* y altres y alguns mes estirat que es de *Son Forté Olós Morrell*, tot marxava á dins una bassa d'oli, però avuy que es primés s'han fets *nada menos* que *Castelars*, y ets altres com es meu blonco que es mut de neixement; tot va á la desbordada y amb doble motiu per sa *revuelta* de ses subsistencies que van amb aeroplano.

Aquesta setmana ha estat molt comentat es discurs de l'amo de *Can Canals* y su consorte de *Son Sureda* que tant noblement negociaren y sa seva sinceridad s'ha posada á s'altura d'en *Capeto*; aquest homós que tant noblement son nombrats, mereixen un monument amb un rótul que diga:

«Aquí está es de «*Can Canals*» que n'es de molla vermeya junt amb so de *Son Sureda* defensors de sers humans»

D'aquesta manera tot pobre cuidó d'oliva, en pesá per devant se treurá es capell com á eterna memoria.

Ets altres amos que no s'han posat en res y *fan* es seus contes, quant sobrirá es curs d'oradó, los farem ingressá á s'escola.

L'amo des *Olós*, ha estat s'húnish que ha presentat sa cara á n'es Centro Obré, pagant lo que demanave, per tres dies do lo que no están conformes, es d'es proyecta que te entre mans, y ja el donarem á coneixe.

Relatiu á ses carregadores d'aquest aquest amo, les dirén que si fan de *llepes*, les parlarem clá.

A sa reunió de dimars, s'espresaren molt bé es companeros *Nebot Piris* y *Sancho* sobre sa necesidat que avuy passe es trabayadó y sa forma de vensa sa miserí que l'enterra.

Els aplaudim, però mos cridá s'atenció lo d'es companero *Sancho* sobre s'aplausó de s'aigo que doná á n'es Batle. Suplicam á n'es companero, que fasse memoria de s'estat tisich d'es grifons tot s'estiu y dirá lo contrari si no heu feya per riurseré de sa primera autoridad.

No menos concurrída va essé sa reunió de diumecje passat ahont s'explenaren ets asuntos que demostraren es *carino* que ets amos mos tenen pssantmos una *casca* plena de *dulces* p, es coll, com si fossem ninets de primera commió que los basassem ses mans.

No menos bé vol es Centro obré á n'ets infants y amb ell demostra s'humanidad que les du á n'es punt de que te un capital disponible per ajudá á ses cases necesidades, antes que sucumbí á n'es lema diets amos y principalment d'es de *Can Canals*, *Son Sureda* y varios mes.

¡Visca sa cultura y s'unió d'es pobre desheredats!

RUSSINOL

NOTA: S'escrit d'es *músich miliciano*, anirá la setmana qui ve si no heyá contra orde y á lo de s'oli y bestia de *Son Forté*, heu passarem á n'es laboratorí y veurem si surtirá.

D'INCA

A manera de súplica mos diu en *Gordí* de *Son Catiu* y *Son Canta claro*.

Comuniqui señor meu á n'es lectós d'es seu setmanari, que sa seria de articulets que mon contrincant en *Juan de Son Catiu* promaté publicá á nes semanari local *La Veu*, fent rafarenci á s'asunto *Cotxeria* d'es *Gallets* d'es meu amich es *Barbó*, á n'es pareixa disapta pasat ni en *Juan* ni cap altra de tots aquells homós de carrera qui colaboran á dit semanari, se atreveixan á desvirtuá ses atinades observacions de lo subsait posadas de manifest pes mateix *Barbó* de sas cuails resulta clá y llampant, que s'acuerdo d'es nostro Ajuntament deixa molt que desitjá csm sa veu á las *claras* també, que s'acuerdo de referenci neix de sa tirria que el *Zar* d'*Inca* te á n'as mentad *Barbo* y tot per aver dit aquest amb ocasió que tots ets *Inqueros* saben que es *cavall del Zar* se empagahia.

Y preguet jo are. ¿Sa casa de la Vila será posible servesca per ventilá odis personals deixant abandonada sa Administració que á tots mos interesa?

Vint y cinch días fa lo de s'acuerdo de referencia y sagons manifestació des mateix *Barbó* si no fos per notisis particulás, res sabría ni es nostro Ajuntament s'ha tornat reuni.

¿Eu trabau gros? Y do tal com sona; está vist que es *Barbó* ó s'asunto d'es carré de *Mnntanera* durá recades y á proposit, suplich á nan *Juan de Son Catiu* canti clá.

Servidó seu.—Jo som EN FORDI

Per correu y firmat per tres disidents á darrera hora rabem equest ramell:

¡AIA INQUEROS! ¡LLEGO LA HORA!

Tot aquell que conforme no astiga amb so conglomerad de s'administració (de la cosa pública) li será posible poré participá d'es siguents benefici, axo, salvo bonificacions y reformas que poren vení á n'es seu día.

Tot aquell propietari de vineds mal espardeñats tendrá á ses sevas ordes es nostros empleats per espredegarlos, y será també amillorad en lo posible per concepta de utilidades.

Tod aquell qui degue li aconsejarán no pagui (que ja es un bon conort) y asunto concluit.

As moment actual, es culminant y de molta trascendensi y fa que es *Barbó* en te de sobras en s'asunto *Cotxeria*, *alla* noltros en sa metxa política.

VOTS—son triunfos—TRES DISIDENTS

Dato final.—Responem noltros d'es porvenir *Inquero*.

NOTA á *Mestra Miquel Duran*:

Encara es *Barbó* no li ha estat posible posá es recurs que vos tant blasonavau y tot perque s'Ajuntament no li ha comunicat aquell acuerdo que vos trobareu tant asertad y que sa generalidad trobá un'altre cosa, amollauvos sant homó y demanau ¡Administració y Justicia!—Sou vos s'indicad y pensau que veneu eleixions.

Bartolomé Gay : Sant Antoni 8

Sidecars, *motocicletes*, *carruatjes*, *carretóns*, *autos* y hasta *bicicletes*, pinta per pocas pessetes y amb molt bones condicions

CF RTA ESTRAMBOCICA

Señó directó de *Fochi y Fumo*.—Palma—*Buson del Kilosco del Borne*

Santañy 4 de Octubo de 1000—900—10—y 7.

Mui señó mio:

Vaij coura el perioco de la semana pasade y vay voure que vos també acompañau *atlotas* y los demanau cosas y vos don las *gracis* antes si me dice que ace una *atlotita Santañeira* que está de crida á una calle estreta y que fa re-

cons a un carré que pasa por un lado y pes salte no pasa tanto, aprob de alla avom tenu es Kilosco buson. tirand por un costado a le dreta, vive an un pis que tiene un escala en dos replanos y una campanilla toque si tiran a una corda. Desde hoy serem sucrito si me dice cuantos ne cortega la niña que le don las señas. Me contestará al correo de Santany con el número 13 ó 14 y ya enviare á sercá la cartu. Reciba un incordial abrasso de este que desia más verlo que escribirlo.

numero 13 ó 14

Contestaciono

Tiempo que serle saber que aquesta es molt polvorosa y sa lloga par esposa com un cocho dalquiler y si vos leu de masler ja me direu cualca cosa soy jo el pincho del carrer.

MASCLETO ROSSO

ESTELLICONS

De Moscarí

¡¡Aleluya!! ¡Ja tenim es Soldat Pelut autó de s'article de dia 14 de Septembre que fintjintse suscripto amolla aqnelles bajanades!

¡Infelix! ¿Tu invitares s'Alcalde á que posás reitjít á Ses Esfondrades? ¿Encare vols res mes esfondrat que tu? ¡Ah cafetera russa! Cuidet d'es teus plats romputs y amaga es tets.

Si jo t'hagués de fé sa sentencia ta condenaria á obrirté es cervell, per reforsarté es perns fluxos que tens. ¿Cuant te determinarás á fe un cuadro al natural de sa teua persona? ¡Será gros! Si no el te fas tu, te promet que el te fará jo ¿Ta creyes que jo no encontraria El Rato Milano?

Aqui va una cansó perque te cantis amb sa tonada d'es Balancé mentres planxis faldés y diventals.

¡Som toixerut, toixerut; que amb un torpe puch ie colla! Som un beneit y un virolla un granuca y un doyut.

Nota: Si heyá cualcú que l'hey vulga cantá, enlloch de dí som que digui ets y enlloch de puch, pots

S'ha publicat ES JIGANT Y SA JIGANTA

De Palma

D'es carré d'ts Oms: Estam convinsuts que mestre Llixu ex-aparato estrector de pasta agra, que vá publicá une noje res-pecte á noltras, la setmana passade, és es non plus ultra, per cuestió de enredos de famelles, fe de xoqui y sobre tot fe sorti poy allá on en vulguin (si la prima lo vale.)

Per lo tant per fe una millora an aquest carré per tots es que tenguin necesidat de tals datos y es mateix temps ferley á ell, perque no haje de ena tant fen feina, am resolt posarli un despaix per suscripció, ahont podrá desarrollar es seu gran art en ciencias de sebatot.

Si fem a sebre que si mo ell primé que noltras, li ferem un monument que'l posarem dins sa canera de Tirador (con el permiso del arrendatario.)

Es mateix temps participami ja que segons refe-rencias nó dou está ben enterat que es segon platts que noltros mos menjám es en complet consentiment nostro y (pagamos importe según tarifa) y respecta an'aquest asunto por callá no fos cosa ques l'lisu li tornás agre.

Ets anti-vinagresistes

**

D'Arlaró

Dirijit á «Sa Comisió de acreedores.» No sabent á n'equi contestá, ma dirijech á voltros perque hem demostreu com som deudó de 92 pesetes.

Gracies mil p'es regalo que hem fereu encara que no vos conega però.... vos deman publicament que mostreu sa vostra tarada cara (ja que terada ha d'essé fota vegada que l'amagau) y la posarém devora sa meva per veure quina te mes tácas.

Si vatj aná á Franse y no se es francés, es perque may m'he dedicat á s'Academia de la llengo y algúns de voltros sou catedrátichs amb cuestións de llengueta.

Are falte veure sa vostra cara per demostrarvos que no som deudo vostro (segóns crech) y si heu som, estich dispost á entregavós es billet de 100, perque vos cobreu y lo que sobra va de propina.

Demostrau essé uns embusteros y uns falsos, perque ja may heu d'amagá sa cara cuant amb rahó demaneu lo vostro.

Esperant que contestareu demunt aquest mateix FOCH y FUM sa despedeix es vostro calumniat:

Salvador Amorós (a) Señoret

**

De Binisalem

(Continuació de la setmana passada) firmat per «Un Jove Ros.»

Tenim un mestre á la vila que es molt bo per enseñá sense havé d'estudia es punt de sa picardia.

A dins aquest poble heyá unes cuantes bugaderes que es tapen ses faltes seues sols p'ets altres marmulá. Cuant li varen destepá es normalius que ell seguía, es

calsons y sa camia ben plens de panit menjá y hasta va-ren repará que per baix concert sortia. Cuatre cents vots oferí á n'ets amichs de Ciutat y are no hen pot doná cap, digau com n'ha de sorti. Si es sabés empaga-hi ja s'hauria sepultat. Per Consell de petito ja feya polissonades, buydave ses sobrasades de sa perchá d'es Rectó. Va tení un protectó que ses escolas pagá y cuant enseñat va está que es pogué guaáná es menjá, casi el dugué á sa pressó.

De Deu no tendrá perdó y el dimoni el s'hen durá.

ES JOVE ROS

**

De Mahó

Conta «Un Jove Moreno.»

Cuant vengué de Palma es pinxo d'es Secá d'e Real ó sia de sa sequedad d'es velló perque sempre va net, mos na contá de fresques, que si no fos que ja el coneixem, nos hace tragar la bola.

—Pues si, per Palma, hen vatj llevá mes que no ni heyá á sa lletanía. Per Son Suñeret no content amb conquistá sa borbónica fia vatj fe estragos conquistant ra américa mare. ¡Y que vos tench que dí! Atlota que jo li posás s'uy demunt, era peloto al cesto. Rival que es presentás devant jo, era homo á n'es cementeri.

Asi se explica la historia.

¡¡¡¡¡AH PORCH!!!!

Lo que es Jaume si axó dura tants de micos t'hen durás que ben aviat serás.... un figre.... á la basura.

**

D'el Terreno

Dirijit á ella.

Ditxosa tu Magdalena que alegra vida te pases endiumentant carabasses y tirant mascles d'esquena. Si vius p'es carré d'Alfonso á coneixe et douarás y crech que ta casarás no amb un homo; amb un ónso. Si no et tornes complacent lo que no has estat fins are no et veurás may essé mare y vestint sants t'estich vent perque sa contestació que feres reixant sa carta d'ignominia un homo afarta, en fin, es una brutó. Si no tens coneixement, verné á comprá un poch ninona y portet com á persona cuant torni algun pretendent.

**

D'Inca

Entre tots ets inqueros, sería convenient que comprassen un cervell nou á na Putxa de s'Estany, á veure si s'evitarien es frecuentes casos que sa donen de fluxe-dat de memoria.

S'altre dia un fumadó li tirá demunt es taurell, sis dé-simes per dos purós, els quals ella recuhi abans d'en-tregarli es tabac y cuant el presentá, forsosameni volia torná cobrá s'import.

Peró mos conta un que heu sap y que vé sa tal funció de que es valent fumadó li tirá es purós p'es cap.

Ja no es se primera vegada que li sucseyex axó y si no esta alerta, sa parroquia s'hen anirá con la mui-sina á otra parte.

UN VIATJE A S' ARGENTINA

— 136 —

¡M'hen vatj menjá una ribella mesclada amb peix! ¡Que m'agrada!

Fran.—¡Mirau pobre juveneta...!

Llor.—Ja basta d'es lio aquell.

Fran.—Si tu ets just uu porsséll que en senti oló de gaveta....

Llor.—Tens rahó, jo som axí;

«Menjá molt y pahí fort per no tení pó á la mort.» Vatj menjá just un golfí,

y después de sa panxada per allunyá sa tristó,

un poch de rom superió y á fe sa usual pasetjada.

M'hen reya d'es maretjats, cantusant me pasetjave y es barco sa brandetjava fent creure que estavem gats.

Fran.—Y acertava es que axí heu creya segons tu t'has explicat.

Llor.—Poc-poc, jo no estave gat.

Fran.—¿Ni anaves calent d'oreya?

Llor.—Tenia un poquet de febra.

— 135 —

Llor.—Creumé que fa feredad y per poch caig acubat.

Fran.—Jo m'hi acub si l'hagués vista.

¿Com l'hey tiren?

Llor.—Te diré:

A sa morta l'embolican amb un llansol y l'afican

dins una caixa que te de jiñ un forro clavat y la pujan á cuberta

cnant sa jent no está desperta per no armá allá un mal bugat.

Posen un pés á sa caixa, le fermen amb una corda....

¡Cuant es meu cap heu recorda d'emoció y respecta es baixa!

Fran.—Contamó en que sia trist.

Llor.—Si amb llágrimes ja et vetj xopa.

Fran.—Contemó.

Llor.—Pujen á popa.

Voldria no haveró vist.

Un capellá está resant y amb so dit al Cel apunta

BICICLETES BIBILONI

S'autógena bicicleta que en Bibiloni construeix grans aplausos sa mereix ja que mostra amb forma neta que es just un tró d'escopeta y es material reforsat. ¿Vereu diumenje passat com sa lluhí Es Sardiné? ¡En Bibiloni sap fe es trabay garantiat!

CONQUISTADOR 16 PALMA

Per billars garantisats que no tenen qui el s'avéns per lo ben anivellats, curiosos y reforsats, en Nada Ferrer Vicens.

S'ha publicat es folleto «Honor á Miquel Bover», (a) Sardiné. Preu 10 centims.

De Solle

Mos versifica en *Trapoli*.
Per s'Hereu de Can Prunera que tant le mos vol
pintà y sols no sap camina y á tothom li fa llansera. Tu
que tant vols preteni per mandá ets *explorados*, te dem-
mostras orgullós; Homo, no heu fasses axí que et fa-
rém empagahi perque no ets mes que un mocós.

Si tu heu fas per agradá á totes ses joventes, t'arri-
barán á rifá per ue les fas riayetes. tu ets homo de
pessetes y sols no saps conversá. Are et diré sa derre-
ra que te bastant de sentit. Per esse tant presumit me-
reixes un bon partit. S'Hereu de l'amo'n *Prunera* jo al
atrás sa ratera, ó na *Maria Rallera*. ¿Que no t'agrada
aquest frit?

* * *

De Manacó

Mos vé aquesta fogatera:
Passant p'es carré d'es *Teatro Centro Variedades*
vatj senti dues dones que axí dialogaven:

—Sa meua fia es una vaga y una cap buid, perque
no va de feina y es molt masclera.

—Sa meua es tot lo contrari; es molt fanera y jeus
masclera.

—¿Quina sort!

—Are está trebayant á sa viña de «*Son Parot*».

Jo vatj parti per avall, y surt tira tira p'es camp, á
pendre ets aires. Cuant som devés es terma de «*Son*
Parot» vetj un carro aturat arrán de sa viña y un mas-
cle amb una famella que estaven aferrats. De totduna
vatj creure si sa barayaven, pero llevó vatj veure que
ensayaven es «*Vals d'es besos*» ¡Bon profit los fassel!

Mares que teniu famelles

teníules mes estorjades,
perque creisme, totes elles
si amb mascles obrin pipelles
sa mantenen de besades.

* * *

DE CAMPOS

Venia cap á Campos amb so tren, y un amich meu
s'hen figué de mi perque duya jo una llenterna feta d'un
meló y una espelma á dedins.

—¿Y axó t'extraña? (Li vatx dí.)

—¿Que vas á cercá caragols? (Me contestá.)

D'empagahit vatx apagá sa llenterna y es cap d'un
rato arribam á s'estació. Tot estave mes fosch que es
forat d'una *chimenea*; unicament un tisich llumet de
carburo alumbrava s'andén, sala d'espera y despax de
billets.

Lo primé que va fé es meu amich, va essé fersé xato

amb un cop que pegá amb so nás á sa pared y luego una
travalada que besa sa terra, per lo cual esclamá:

—Vaje una asquerosidad

sense un llum á s'estació!

—Com jo ja estave escamat

he volgut fé á dins Ciutat

sa llenterna de meló.

Sería de brimera necesidad, que sa compañía posás
á s'estació ó be llum ó un hospital p'es pasatjés nafrats,

* * *

Sansellas.

Reconsiliassió d'es Sensellé amb so bargantell

Qui fa una falta y la ragoneix y no en fa altre, per-
donali se falta diu un adeji mallorquí. Axi tambe jo re-
gonasquent que vatx obrá de ligero quant te vatj signifi-
cá que dutes teye, are que m'he convensut que tu obra-
ves impulsat per una convicció y no purament per enta-
blá polémica, retir sa tal paraula y mes encare vuy fé
publich que no tenia pisca de rahó y que sols un accés
d'amor propi mal entés de part meua, va esse sa causa
de cometra una incorrecció com aquesta.

Crech que axó bastará per jó quedá en es meu te-
rreno y tu satisfet. Arreglada aquesta cuestió pas á
una altre cosa.

Si he de se sincer he deduit de sa sustansi des teu
ultim escrit, una enseñansa, un exemple que procuré
conservá y seguí. He deduit que es contestarmé com
me contestares á sa descripció un poch satírica, que
vatj fé de sa festa, heu feres unicament perque servís
de botafuego y de retruch tractá de coses de mes impor-
tansi que axó d'e festes y divertiments; per tractá algo
que está relacionat en sa administració dets interesos
óomuns d'es poble.

Si no me equivocat, esper que tractarás algo sobre
aquest p'nt afi de queentre es dos en fessem un de bó.
Seré petit sacrificio si conseguim un poch de be pes
nóstró poble.

Te estreñy sa ma es teu amich

SANSELLÉ

NOTA: Tenui amb couta, que passam per sa
Censura, y are ses imprentes fan pegá ets articles cen-
surats.

* * *

De Son Espeñolet

Firmat per un quinto d'anguany.

Han resultat brillantísimes ses series de velades
que s'han donat á ca Doña Manadeta.

Segons notícies, acudeix en gran número es jovent
de *ambos sexes* en sa sana intenció de divertirse. So-

bre tot desde que frecuenten aquella casa un estol de
bohémios, (com se diuen ells mateixos.) S'hi han donat
casos extraordinaris. ¡Lástima que s'apagui de tant en
quant es llum d'acetileno, que en so de petróleo no se
pot veure res perque *el salon del baile queda poco*
menos que en tinieblas! No creim però qe s'ofengui
a sa moral, lo que si deim perque mos pareix que hey
cau be, que *de noche todos los gatos son pardos.*

Mes sa cosa se va embrutant de dia en dia.

Bartará di que un bohémio d'aquells, un tal *Teafilo*
Si mal no recordam, va obteni d'una senoreta un
risso de cabeis, y que vos penseu que li va doná s'in-
grat com a camví? Un plomi d'escriure que va fe molt
contenta sa nineta.

N'e *Desventurada*, que te grnes d'un novio espe-
ra l'hey duran.

Y totes amb axó si que s'avenen, esperen un nin
per festetjá, perque heu de sebre que segons mos han
dit en tenen moltes ganes.

Y después de consigná que per orde de *doña Mo-*
netta diumenja mol passat *se cerraron las velaciones.*

* * *

Interessant per tots

En vista de que es suscriptós foráneos (de
fora) sa queixaven de que fent ses dues edi-
cions no es porien enterá de ses coses de Pal-
ma, y vice-versa es palmesanos, hem resolt
posá sa lletra mes petita y fé una sola edició
per teni tothom content.

¡Que hen sabém de lletra menuda!

SA DIRECCIO

Asuntos de Tenorios

Sabem per cosa certa, que sa compañía que diri-
jeix D. Francisco Fuster, fins avuy te ses siguiens
contrates: Dia 28 d'Octubre y 2 de Novembre, *Tenorio*
Malloqui ó hazañas d'en Vergueta y en Maga-Car-
tions, á n'es Teatro Victoria y día 1 de Novembre.
D. Juan Tenorio á n'es mateix Teatro. Día 3 de No-
vembre, es Tenorio Mallorquí d'es «Mescle Ros.» á
n'es Teatro Argentino d'Andratx y día 4 d'es mateix
mes, D. Juan Tenorio de s'immortal Zorrilla, á n'es
mateix Teatgo.

Heyá altres contrates pendants de ses que no mos
han dat avís encare.

Vist y versificat per «Es Masele Ros.»

— 154 —

quant arrien sa difunta....

van arriant..... arriant....

s'acaben ses oracions

y en que amb gran cuidado vayer

de repent sa corda tayen

y sa caixa va á n'es fons.

Fran. —¡Pobre atlotá!

Llor. —Si, pobreta

Fran. —Llorens, no hem vuy embarcá

perque jo no se nadá

y si hem muir....

Llor. —*Calla boyeta*

Amb que et neguis á cent brasses

si has acabat d'elená,

tant si saps com no nadá

ja no hey valen carabasses.

Fran. —Bono, segueix es camí

y deixa aná sa difunta.

Llor. — Amb quant L'Aurora despunta

tothom deixa aná es dormí.

Veus ses dones alarmades

de cares descolorides

temént per ses seues vides

quant d'axó están enterades.

Perden totduna sa gana,

es meretjos les aumenten,

la mort molt aprop se senten....

(a Frau.) ¿Com axí plores.... boyana?

Fran. —Pens que quant m'embarcaré

á la má me tirarán

y es peixos me menjarán.

Llor. —Si jo no heu comportaré.

Ell t'enfoñaré es menjá

tant si vols com si no vols.

Fran. —Si te vols tocá es *bemols*.

Llor. —¡Ja heu crech siel t'he d'enfoñá

Es axó, es desmenjement,

sa manía, sa temor

qué tenen á n'es vapor

y ansioses van tot móment.

Bono deixém aná axó

y anenmosné cap allá.

Sa fá s'hóra d'es menjá

y en sobra en que sia bó.

Casualment es ensalada

y jo hey vatj loco per ella.

— 155 —

Foch colgat

ENDEVINAYA

Cuant está ruat

no es vol barayá,

cuant está estirat

sa sol calentá

y amb que el dú penjat

no el sa pot tomá.

SEMBLANSES

1.ª ¿Amb que s'assemblen un doy amb
Sant Sebastiá?

2.ª ¿Y *Sant Sebastiá* amb en *Cristóbal*
Colón?

3.ª ¿Y *Colón* amb n'*Isaac Peral?*

COLMOS

1.º ¿Quin és es colmo d'un barbé?

2.º ¿l es d'un millonari?

(Ses solucions la setmana qui ve)

Solucions d'es número passat

Eendevinaya: Ses recades d'una dona.

Semblanses: 1.ª Amb que tenen boca.—

2.ª Amb que no hey van carruatjes.—3.º Amb

que se remuyen.

Colmos: 1.º Cuiνά dins s'olla.... d'es

calsóns d'un pollensí.—2.º Beure vi.... driol.

Tipo-lit. Vda. de G. Ordinas